

Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik

Siseministeerium
usuasjade osakond

Teie 30.05.2024 nr 8-3/25-8
Meie 20.06.2024 nr 133

31.05.2024 saime Siseministeeriumi asekanstler Raivo Kūūdi poolt allkirjastatud vastuse (nr 8-3/25-8) pöörduimistele, mis olid saadetud Tartu piiskop Danieli poolt 20.05.2024 ja 22.05.2024. Väljendame oma siirast tänu vastuse eest ja valmisoleku eest pidada konstruktiiuset dialoogi meie Kirikuga.

MPEÕK Sinodi istungil 7.06.2024 tutvusime põhjalikult kirja sisuga. Ning arutelu tagajärjel otsustasime koostada vastuse, et pöörata tähelepanu mõningatele momentidele, mis jäid silma ja, nagu meile tundub, vajavad meiepoolset väikest täpsustust.

Esiteks tahame rõhutada, et meie Kirik ei tegele Kuremäe Jumalaema uinumise stavropigiaalse naiskloostri staatuse küsimuse lahendamisega. Stavropiigia tähendab seda, et klooster on kanooniliselt otseselt sõltuv Moskva ja kogu Venemaa patriarhist ja tema juhatuse all. Meie oleme valmis vaatlema kloostriiga seotud küsimusi meie kirikliku struktuuri piires, kui eelnevad küsimused on lahendatud kõrgemalseisva vaimuliku valitsuse poolt. Antud hetkel tegeleme üksnes Neeva Aleksandri katedraali stavropigiaalse staatuse küsimusega, kuna see on samal ajal ka meie Kiriku kogodus ja valitseva piiskopi katedraalkirikuks. Samal ajal tegeleme ka oma Kirik põhikirja redigeerimisega, et suurendada meie Kiriku autonoomiat.

Teiseks tekitas meis hämmingut see, kuidas oli interpreteeritud meie sõnu 7.05.2024 kohtumisel. Asekanstler mainib oma kirjas, et „head konstruktiiusust väljendab Teie soov ja tahe ühineda nt Eesti Apostlik-Õigeusu Kirikuga (EAÕK)“. Kuid midagi sellist me 7.05.2024 kohtumisel ei rääkinud. Narva ja Peipsiveere piiskop Laatsarus ütles otse metr. Stefanusele, et sellise ettepanekuga me täna kuidagi nõustuda ei saa ning kohtumise lõpul kordas seda veel teinegi kord (neid sõnu ei leia küll kohtumise kohta koostatud memos). Meie kirja punktides 7 ja 8 oli öeldud, et hüpoteesina ei saa välistada võimalikku ühinemist mingi muu jurisdiktsiooniga, näiteks EAÕK-ga, „kuid igasugune selline üleminek peab toimuma vabatahtlikult ja teadlikult, et vältida hilisemaid probleeme“ ning et „praegune variant, mis sai EAÕK poolt välja pakutud ühisel kohtumisel, et MPEÕK loobuks oma autonoomias ja „pooliseisiva vikaarpiiskopkonnana“ liituks EAÕK-ga ei tundu konstruktiiusena“. Antud hetkel meie Kirik ei vaatle võimaliku variandina üleminekut Konstantinoopoli Patriarhaati. On terve hulk küsimusi ja otsuseid, mis jäid realiseerimata peale Zürichi kohtumisi 1996 aastal, mis vajaksid selgust ja mida on võimalik lahendada üksnes kahe kirikliku jurisdiktsiooni vahel, millest me ei keeldu. Kuid neid küsimusi pole võimalik lahendada dialoogis MPEÕK ja Siseministeeriumi vahel. Loodame, et riik ei hakka sekkuma Kiriku kanoonilistesse ning usuõpetuslikesse küsimustesse ning annab meile võimaluse tegutseda nii, et saaks kinni peetud kanoonilistest normidest, mis on paika pandud veel kristluse esimestel sajanditel.

Täname ka 18.06.2024 saadetud kirja eest, mille oleme kätte saanud ja millega tahame samuti lähiajal põhjalikult tutvuda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Lugupidamisega

Daniel

Tartu piiskop

MPEÕK Tallinna piiskopkonna vikaarpiiskop